

Høringsnotat

Forslag til endringer i forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning

Kunnskapsdepartementet sender på høring forslag til endringer i forskrift 30. juni 2006 nr. 859 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning (skikkethetsforskriften).

Bakgrunn

Med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 4-10 første ledd kan Kongen fastsette at det skal foretas skikkethetsvurderinger i enkelte utdanninger.

I en rekke lærer- og helse- og sosialfaglige utdanninger, samt profesjonsutdanning i teologi og tolkeutdanningene i tegnspråk, blir studentenes skikkethet vurdert, det vises til skikkethetsforskriften. Vitnemål for fullført utdanning forutsetter at studenten er vurdert som skikket for yrket.

Det viktigste hensynet bak ordningen med skikkethetsvurdering er å sikre at pasienter, barnehagebarn, elever og brukere blir tatt hånd om av en skikket person og at de møter lærere og helse- og sosialfagarbeidere som er skikket for det yrket de utøver.

Skikkethetsvurderinger

Institusjonene skal foreta en helhetsvurdering av en students faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere i yrket. Skikkethetsvurdering er et av de virkemidler institusjonene har til rådighet når de skal foreta denne helhetsvurderingen. Muligheten til å vurdere en student som ikke-skikket etter en særskilt skikkethetsvurdering benyttes som hovedregel, når andre formelle og uformelle virkemidler underveis i studiet som skal sikre at bare studenter som oppfyller kravene får vitnemål, ikke har avhjulpet situasjonen.

Skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet. Skikkethetsvurdering skal sikre at studentene er i stand til å møte de kravene som blir stilt til det yrket de utdanner seg til. Skikkethetsvurderinger foretas uavhengig av resultatene på teoretiske eksamener og i praksisstudiene, og kommer i tillegg til disse vurderingene. Det viktigste virkemiddelet ligger i selve studiet; studenten stryker i fag eller praksis. Studenter som tilfredsstiller de faglige kravene som stilles i utdanningen, kan likevel utestenges fra utdanningen hvis de blir vurdert som uskikket for yrket. Vitnemål for fullført utdanning forutsetter at studenten er vurdert som skikket for det aktuelle yrket, jf. universitets- og høyskoleloven § 4-10 annet ledd.

Skikkethetsvurdering kommer i tillegg til reglene om bortvisning og utestenging etter universitets- og høyskoleloven §§ 4-8 og 4-9.

Forslag om å føre nye utdanninger inn under ordningen med skikkethetsvurdering

Det fremgår av skikkethetsforskriften § 1 hvilke utdanninger som er omfattet av ordningen med skikkethetsvurderinger. Kunnskapsdepartementet ønsker høringsinstansenes syn på å innføre skikkethetsvurderinger i master i barnevern. Vi ønsker også høringsinstansenes syn på å innføre skikkethetsvurdering i utdanning som musikkterapeut.

Master i barnevern

Universitetet i Agder starter høsten 2019 et integrert femårig masterprogram i barnevern. Det tas sikte på utdanne barnevernsarbeidere. Kunnskapsdepartementet legger til grunn at dette ikke direkte kommer inn under skikkethetsforskriften § 1 nr. 4 barnevernspedagog.

Deler av det femårige masterprogrammet i barnevern vil innholdsmessig i hovedsak, men ikke fullt ut, være tilsvarende den treårige barnevernspedagogutdanningen. De samme hensynene som gjør seg gjeldende bak en skikkethetsvurdering av studenter på barnevernspedagogutdanning, hvor en har praksis/arbeider med mindreårige barn og unge, vil også gjøre seg gjeldende for studenter i Universitetet i Agder sitt masterprogram i barnevern. Vi legger ved kopi av brev fra Universitetet i Agder.

Flere utdanningsinstitusjoner tilbyr master i barnevern. Flere av disse krever at søkerne har gjennomført studier som er omfattet av skikkethetsvurderinger, men det er ikke nødvendigvis et ufravikelig krav. Selv om mange studenter allerede er vurdert som skikket kan det ha gått mange år fra vedkommende tok grunnutdanningen. Studenter kan i mange tilfeller også tas opp til master i barnevern uten at de har gjennomført studier med skikkethetsvurdering. Kunnskapsdepartementet foreslår at det bør innføres skikkethetsvurderinger i alle mastergradsutdanninger i barnevern.

Det foreslås at skikkethetsforskriften § 1 nr. 4 får følgende ordlyd:

4. barnevernspedagog og master i barnevern

Musikkterapeut

Kunnskapsdepartementet har tidligere mottatt et forslag fra Universitetet i Bergen (UiB) om at femårig integrert masterprogram i musikkterapi bør omfattes av skikkethetsforskriften. Begrunnelsen for dette er den samme som for de utdanningene som forskriften allerede omfatter. Musikkterapeuter arbeider med barn, unge, voksne og eldre i vanskelige livssituasjoner. En skikkethetsvurdering for dette profesjonsorienterte studiet vil både gi rettsbeskyttelse av studentene og ivareta hensynet til brukerne.

UiB skrev videre at behovet for skikkethetsvurdering i musikkterapistudiet er i dag mer framtreddende. Musikkterapistudiet ved UiB var tidligere en toårig videreutdanning, der en stor del av søkerne allerede hadde gjennomført en profesjonsutdanning med skikkethetsvurdering. I dagens femårige integrerte masterprogram er opptakskravet generell studiekompetanse, eventuelt en disiplinlig bakgrunn for de som søker innpass til andre eller tredje år i studiet. Søkerne vil derfor ikke ha vært gjennom en

skikkethetsvurdering tidligere. Etter UiBs vurdering, inngår skikkethet i nødvendig kyndighet, dette ikke minst med tanke på pasientenes og brukernes sikkerhet.

Norges musikkhøgskole tilbyr også et ordinært mastergradsstudium i musikkterapi som både gir en akademisk grad i musikkterapi og er en profesjonsutdanning til musikkterapeut.

Kunnskapsdepartementet viser til at musikkterapeuter ofte arbeider med sårbare mennesker eller mennesker som befinner seg i utfordrende livssituasjoner. Det kan være personer med utviklingshemming, demens, rusproblemer, eller andre fysiske eller psykiske helseproblemer. Studiet skal gjøre studentene skikket til å gå inn i musikkterapeutisk arbeid i barnehager, skoler, kulturskoler, som barne- og ungdomsarbeider, i fengsler, innenfor helsevesenet (inkl. habilitering, nevrorehabilitering, psykisk helsevern, eldreomsorg og palliativ omsorg) m.m.

Kunnskapsdepartementet antar at profesjonsutdanning som musikkterapeut, ikke bare det femårige integrerte masterprogrammet, bør omfattes av ordningen med skikkethetsvurdering. Det foreslås at skikkethetsforskriften § 1 får et nytt nummer 28. musikkterapeut.

Vurderingskriterier - musikkterapeut

Det foreslås videre at vurderingskriteriene i skikkethetsforskriften § 4 skal benyttes. Det foreslås derfor at overskriften i § 4 skal lyde:

Vurderingskriterier for logoped-, musikkterapeut-, helse- og sosialfagutdanningene og tolkeutdanning i tegnspråk.